

POROČILO O UPORABI PRAVIL MZP

Datum: 28.11.2014

Študentka:

Naslov:

Telefonska številka:

E-naslov:

Sodišče:

Opravilna številka spisa:

Stranke:

a) tožeča stranka:

b) tožena stranka:

Zaradi: Tožbenega zahtevka v višini

1. Dejansko stanje

..... (v nadaljevanju tožeča stranka) je dne vložila predlog za izvršbo na....., na podlagi verodostojne listine, tj. račun, izdan v zneskuki je zapadel v plačilo Dolжник je (v nadaljevanju tožena stranka).

Pravdni stranki sta se dnedogovorili, da bo tožeča stranka za toženo stranko proizvajalatožene stranke. V mesecu novembru istega leta sta se sporazumeli..... Glede na zahteve tožene stranke, je tožeča stranka izdelala posebno orodje za izdelavo dogovorjenih..... Na podlagi nastalih stroškov, je tožeča stranka zahtevala, da se sestavi pogodba, Stranki sta tako dne podpisaliin sicer v angleškem jeziku, s katerim se je tožena stranka zavezala, da bo, v kolikor do dogovorjenih naročil ne bo prišlo (točka 2). V isti točki sta se dogovorili še, da bo tožena stranka ta znesek povrnila Glede na dejstvo, da do naročila ni prišlo, je tožeča stranka na podlagi sklenjenega..... toženi stranki dne izstavila račun Tožena stranka računa niti po večkratnem pozivanju ni plačala, zato je tožeča stranka sprožila ustrezne postopke.

..... je tako na podlagi verodostojne listine s sklepom o izvršbi, opr. št..... toženi stranki naložilo, da mora tožeči stranki plačati z zamudnimi obrestmi in ji povrniti stroške izvršilnega postopka v zneskuR z zamudnimi obrestmi. Tožena stranka je zoper sklep o izvršbi ugovarjala, zaradi česar je bil v izvršilnem delu s sklepom z dne razveljavljen in je bil zahtevke obravnavan v pravnem postopku in tudi ugovor zoper plačilni nalog pri (v nadaljevanju sodišče), kamor je bila zadeva odstopljena in se vodi pod opr. št. Sodišče je po prejemu spisa od v okviru predhodnega preizkusa tožbe ugotovilo, da je tožeča strank vložila tožbo zoper S sklepom z dne je sklenilo, da se bo predlog za izvršbo na podlagi verodostojne listine obravnaval kot tožba v pravnem postopku, ki pa je bila nepopolna, zato je stranko pozvalo k dopolnitvi z dejstvi in dokazi.

Tožeča stranka je dne vložila prvo pripravljalno vlogo (dopolnitev tožbe) zoper toženo stranko s sedežem v

2. V konkretni zadevi je pristojno **slovensko sodišče, za vprašanja, ki jih ureja DK, se uporabi DK, za ostala vprašanja pa se uporabi slovensko pravo.**

3. Obrazložitev

3.1. Pristojnost

Za določanje pristojnosti v mednarodnem pravu se lahko uporabijo različni akti, vendar je njihova uporaba odvisna od vrste zadeve in izpolnitve potrebnih kriterijev. Zakon o mednarodnem zasebnem pravu in postopku¹ (v nadaljevanju ZMZPP) v 4. členu določa, da se ta zakon ne uporablja za razmerja, ki so urejena v drugem zakonu ali mednarodni pogodbi. Akti Evropske unije (v nadaljevanju EU) derogirajo nacionalne predpise, zato se prednostno uporabijo. V našem primeru je tako za določitev mednarodne pristojnosti v prvi vrsti relevantna Uredba Sveta (ES) št. 44/2001 z dne 22. decembra 2000 o pristojnosti in izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah² (v nadaljevanju BU I).

Za uporabo BU I mora biti kumulativno izpolnjenih vseh šest kriterijev. Prvi kriterij, ki mora biti izpolnjen, je obstoj mednarodnega elementa. Sedež tožene stranke se v našem primeru nahaja v, zato je ta kriteij izpolnjen. Drugi kriteij je materialni kriterij, ki ga določa člen 1(1) BU I in je izpolnjen, saj gre za gospodarsko zadevo in spada v domet BU I. Tretji kriterij je časovni kriterij, ki je prav tako izpolnjen, saj se je postopek pred slovenskim sodiščem začel po 1.5.2004, torej po tem, ko je BU I začela veljati za Slovenijo (člen 66 BU I). V skladu s četrtrim kriterijem, tj. geografskim kriterijem se mora postopek začeti pred enim od sodišč v državi članici EU. Tudi ta kriterij je izpolnjen, saj se je postopek začel pred slovenskim sodiščem. Peti kriterij je personalni kriterij, ki določa, da mora imeti toženec stalno prebivališče oz. domicil v EU³. Člen 60 BU I določa, da ima za namene te uredbe gospodarska družba ali druga pravna oseba ali združenje fizičnih ali pravnih oseb stalno prebivališče v kraju, kjer ima statutarni sedež, glavno upravo ali glavno poslovno enoto. V našem primeru ima toženec sedež v, zato po splošnem pravilu ta kriterij ni izpolnjen. Člen 4 BU I še določa, da se pravila BU I uporabijo, čeprav toženec nima domicila v državi članici EU, če gre za izključno pristojnost sodišča države članice EU (člen 22 BU I), če so se stranke dogovorile, da bo pristojno sodišče države članice EU (člen 23 BU I) in takrat, ko se kljub temu, da toženec (zavarovalnica, trgovec ali delodajalec v sporih s šibkejšimi osebami) nima sedeža v državi članici EU, šteje, kot da ga ima, če ima v EU podružnico in npr. spor izvira iz te podružnice. Glede na to, da toženec nima sedeža v EU in našega spora ne moremo podrediti pod nobeno izjemo od splošnega pravila, se bo za določitev mednarodne pristojnosti uporabilo nacionalno pravo. Šesti kriterij pa določa, da je potrebno pred uporabo BU I preveriti še, ali obstajajo kakšne mednarodne konvencije ali drugi akti EU, ki bi derogirali njeno uporabo (člen 67 in 71 BU I). V našem primeru takšnega specialnejšega akta ni. Kriteriji za določitev mednarodne pristojnosti po BU I torej niso izpolnjeni in ker prav tako ne obstaja mednarodna pogodba, ki bi imela prednost pred nacionalnim predpisom, se uporabi ZMZPP.

Določba 59. člena ZMZPP določa, da je sodišče RS pristojno tudi v sporih zoper fizično ali pravno osebo, ki ima sedež v tujini, če ima v RS svojo podružnico ali je v RS oseba, ki ji je zaupano opravljanje njenih poslov, za spore, ki izvirajo iz poslovanja te podružnice oz. te osebe na območju RS. V našem primeru ima torej matična družba, v RS pa ima podružnico, in sicer v, spor pa prav tako izvira iz poslovanja, Vsled tega je tako podana mednarodna pristojnost slovenskega sodišča.

3.2. Uporaba prava

Pravila o določitvi merodajnega prava so prav tako določena v številnih pravnih aktih, katerih uporaba je odvisna od vrste zadeve in izpolnitve potrebnih kriterijev. Določba 4. člena ZMZPP določa

¹ UL RS, št. 56/99 in 45/08.

² UL L 12, 16.1.2001, str. 1.

³ V zadevi C-327/10, Hypotečni banka proti Udu Miku Lindnerju, ZOdl. 2011, str. I-11543, je Sodišče EU razširilo to splošno pravilo. Kadar ni mogoče ugotoviti, kje ima toženec domicil in ga hkrati nima tudi v kakšni tretji državi, se upošteva zadnji znani domicil v EU.

subsidiarno uporabo tega zakona, kar pomeni, da se ne uporablja za razmerja, ki so urejena v drugem zakonu ali mednarodni pogodbi. Tudi akti EU se prednostno uporabijo, saj derogirajo uporabo nacionalnih predpisov. V našem primeru je tako za določitev merodajnega prava relevantna Uredba (ES) št. 593/2008 z dne 17. junija 2008 o pravu, ki se uporablja za pogodbeno obligacijska razmerja⁴ (v nadaljevanju RIM I).

Za uporabo RIM I morajo biti izpolnjeni štiri kriteriji, in sicer časovni kriterij, ki je izpolnjen, saj je bila pogodba sklenjena po 17.12.2009, torej po tem, ko je uredba začela veljati (člen 28 RIM I). Drugi kriterij, ki mora biti izpolnjen, je materialni kriterij, ki je v našem primeru prav tako izpolnjen, saj gre za pogodbeno obligacijsko zadevo in spada v domet RIM I (člen 1 RIM I). Tretji kriterij je geografski kriterij, ki določa da mora biti tožba vložena pred sodiščem v državi članici EU. Tudi ta kriterij je izpolnjen, saj je bila tožba vložena pred slovenskim sodiščem. Četrty kriterij pa določa, da ne smejo obstajati mednarodne konvencije in drugi akti, ki bi derogirali uporabo RIM I (člen 25 RIM I). Konvencija Združenih narodov o pogodbah o mednarodni prodaji blaga⁵ (v nadaljevanju Dunajska konvencija oziroma DK) je specialnejši akt od RIM I, ki se neposredno uporabi, kadar so izpolnjeni pogoji za njeno uporabo, razen če stranke izrecno izključijo njeno uporabo. Člen 1(1) DK določa, da se ta konvencija uporablja za pogodbe o prodaji blaga, sklenjene med stranmi, ki imajo svoje sedeže na ozemljih različnih držav in sicer če so te države pogodbenice ali če pravila mednarodnega prava napotujejo na uporabo prava ene države pogodbenice. Primarni pogoj za uporabo DK je torej izpolnjen, saj stapodpisnici te konvencije. Sklenjena pogodba med strankama v smislu DK šteje za prodajno pogodbo, saj člen 3 DK določa, da se pogodbe o dobavi blaga, ki ga je treba izdelati ali proizvesti, razen če je stran, ki je blago naročila, prevzela obveznost, da dobavi bistven del materiala, potrebnega za to izdelavo ali proizvodnjo, šteje za prodajno pogodbo. V našem primeru tožena stranka, zato lahko trdimo, da sta stranki sklenili prodajno pogodbo, hkrati pa ne gre za vrsto prodajne pogodbe, ki bi bila po členu 2 DK izključena iz njenega dometa. Za vprašanja, ki jih DK ureja, se tako uporabi DK. Za tista morebitna vprašanja, ki jih DK ne ureja, pa se uporabi Rim I.

Po RIM I je avtonomija volje primarna navezna okoliščina. Stranke lahko same izberejo pravo. Izbira mora biti izrecno izražena ali pa mora jasno izhajati iz pogodbenih določil ali okoliščin primera. Pogodbeni stranki se lahko dogovorita še, da se izbrano pravo uporablja za pogodbo v celoti ali le za njen del (člen 3(1) RIM I). Če pa stranke ne izberejo prava, pa se uporabijo subsidiarne navezne okoliščine (člen 4 RIM I).

V našem primeru sta se stranki dne 24.10.2012 dogovorili, da bo tožeča stranka izdelala S tem dogovorom prava izrecno nista izbrali, prav tako iz nam znanih okoliščin ne izhaja, da bi bila taka izbira konkludentna, kot to določa člen 3 Rim I.

Elemente sklenjene pogodbe med strankama bi lahko uvrstili pod prodajno pogodbo in pogodbo o opravljanju storitev. Sodišče EU je v zadevi Car Trim proti KeySafety Systems⁶ odločilo, da je treba pogodbe za dobavo blaga, katerih predmet je izdelava ali proizvodnja, kljub določenim zahtevam naročnika v zvezi s pridobivanjem, predelavo in dobavo blaga, če ta ni dal na razpolago materialov in če je dobavitelj odgovoren za kakovost in skladnost s pogodbo, opredeliti kot "prodaja blaga". Iz tega lahko sklepamo, da v našem primeru gre za prodajno pogodbo, zato se uporabi člen 4(1)a RIM I, ki določa, da se uporabi pravo države, v kateri ima običajno prebivališče prodajalec. Člen 19(1) RIM I določa, da je za namene te uredbe običajno prebivališče družb in drugih subjektov, s pravno osebnostjo ali brez nje, kraj njihove glavne uprave. V našem primeru je prodajalec, ki ima glavno upravo, kar odkazuje na uporabo slovenskega prava. Kadar pa je iz okoliščin primera razvidno, da je pogodba očitno v tesnejši zvezi z drugo državo, se uporabi pravo te druge države (člen 4(3) RIM I).

⁴ UL L 177, 4.7.2008, str. 1.

⁵ UL SFRJ, MP, št. 10/84.

⁶ Zadeva C-381/08, Zodl. 2010, str. I-1255.

Naloga sodišča je, da uporabi pravo, s katero je pogodba najtesneje povezana. V našem primeru ni okoliščin, ki bi kazale na tesnejšo vez z, zato se torej uporabi slovensko pravo.